

Hemelse inspiratie - uit de Zhuang Zi

door: dr. Alex Klein

Graag ga ik op zoek naar een nóg mooiere uitleg bij delen van de mooiste geschriften op aarde. Hetgeen geschreven staat is waar en daar twijfel ik niet aan noch wens ik dat in twijfel te trekken. Geenszins heb ik dat recht of inzicht. Maar misschien mag ik wel uitnodigen om een aanvullend inzicht te bieden; een licht schijnen op hoe de waarheid ook geïnterpreteerd kan worden. Mag ik u verwonderen?

In mijn zoektocht naar de overeenkomsten tussen de mondiale geloven lees ik de mooiste boeken, waaronder het grote klassieke boek van het Taoïsme, de volledige geschriften van Zhuang Zi. De gelijkenis tussen het Taoïsme en de westerse religies kan bijvoorbeeld gevonden worden in de volgende zinnen:

Bruisend, maar zonder fysieke vorm, manifesteert zich de geest die de tienduizend dingen (alle planten en dieren, inclusief de mens) bezielt, zonder dat zij daar weet van hebben. Dit is wat de 'fundamentele oorsprong' wordt genoemd en wat wij in de hemel [en op aarde] mogen aanschouwen (Schipper, 2020, p. 283).

Daarna volgt op dezelfde pagina een mooi gedicht:

*'Breng je lichaam in orde,
Maak je visie één,
En de hemelse harmonie zal komen.
Concentreer je gedachten,
Richt je hele aandacht op het Ene
En de goden zullen in je komen wonen.
Innerlijke kracht zal je schoonheid geven
En de Tao zal in jou zijn verblijf vinden.'*

De Tao is het pad naar de deugd en innerlijke verlichting, de weg van verandering en groei. De enige manier om integriteit te vinden. Met slechts twee penstreken kan dit gedicht ook inspiratie bieden voor Christenen, Moslims en Joden.

*'Breng je lichaam in orde,
Maak je visie één,
En de hemelse harmonie zal komen.
Concentreer je gedachten,
Richt je hele aandacht op het Ene
En **God zal** in je komen wonen.
Innerlijke kracht zal je schoonheid geven
En **het geloof** zal in jou zijn verblijf vinden.'*

Ook voor niet-gelovigen kan het gedicht met één eenvoudige aanpassing een bron van inzicht zijn:

*'Breng je lichaam in orde,
Maak je visie één,
En de hemelse harmonie zal komen.
Concentreer je gedachten,
Richt je hele aandacht op het Ene
En de goden zullen in je komen wonen.
Innerlijke kracht zal je schoonheid geven
En de **Liefde** zal in jou zijn verblijf vinden.'*

Een andere strofe uit het boek is ook prachtig:

Uit dit alles blijkt het volgende: wanneer de wereld de Tao verlaat, dan verlaat de Tao de wereld. Wanneer de Tao en de wereld elkaar wederzijds verlaten hebben, hoe kan de Tao zich dan nog in de wereld manifesteren? Hoe kan de wereld zich dan op zijn beurt nog verheffen in de Tao? Wanneer de Tao zich niet meer in de wereld kan manifesteren noch de wereld zich in de Tao kan verheffen, in dat geval (...) zal de deugd van de heilige mens toch verborgen blijven (p. 217 & 218).

Vervang het woord Tao door geloof en er staat een prachtige oproep voor alle gelovigen over de hele wereld:

*Uit dit alles blijkt het volgende: wanneer de wereld **het geloof** verlaat, dan verlaat **het geloof** de wereld. Wanneer **het geloof** en de wereld elkaar wederzijds verlaten hebben, hoe kan **het geloof** zich dan nog in de wereld manifesteren? Hoe kan de wereld zich dan op zijn beurt nog verheffen in **het geloof**? Wanneer **het geloof** zich niet meer in de wereld kan manifesteren noch de wereld zich in **het geloof** kan verheffen, in dat geval (...) zal de deugd van de heilige mens toch verborgen blijven.*

En voor hen die niet een geloof aanhangen, vervang het woord Tao door Liefde en er staat een prachtige smeekbede:

*Uit dit alles blijkt het volgende: wanneer de wereld de **Liefde** verlaat, dan verlaat de **Liefde** de wereld. Wanneer de **Liefde** en de wereld elkaar wederzijds verlaten hebben, hoe kan de **Liefde** zich dan nog in de wereld manifesteren? Hoe kan de wereld zich dan op zijn beurt nog verheffen in de **Liefde**? Wanneer de **Liefde** zich niet meer in de wereld kan manifesteren noch de wereld zich in de **Liefde** kan verheffen, in dat geval (...) zal de deugd van de heilige mens toch verborgen blijven.*

Een purist zal het moeilijk vinden dat ik de geschreven waarheid aanpas. Mijn excuses daarvoor, maar graag wil ik de schoonheid van het Taoïsme in begrijpelijke taal voorleggen aan iedereen, die daar nog nooit mee in aanraking is gekomen.

Misschien mag ik u verwonderen? Enthousiasmeren met eeuwenoude Chinese wijsheden? Want misschien is de hemelse inspiratie van de Zhuang Zi nog veel mooier dan dat we nu lezen.